

Узагальнення та систематизація знань з теми «Природні зони України»

Дата: 27.12.2024

Клас: 4-А

Урок: ЯДС

Вчитель: Старікова Н.А.

**Тема. Узагальнення та систематизація знань учнів з теми
“Природні зони України”**

Мета: узагальнити та систематизувати знання учнів з теми “Природні зони України”; характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв’язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв’язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); складати ланцюги живлення; характеризувати природну зону України за планом.

**Моя Україно! Як я тебе любив!
Твої луги, твої степи розлогі,
Дніпра ревучого славетнії пороги
І хвилі золоті твоїх шовкових нив!**

- Сьогодні ми вирушимо у захоплюючу подорож по Україні. Ми вже закінчили вивчати розділ «Природа України», тому на уроці зробимо короткий огляд усіх природних зон України, виділимо і запам'ятаємо їх найголовніші риси, спробуємо дослідити, чому природа України така різноманітна.

- Будемо мандрувати за певним маршрутом:

**1-ша зупинка :
«Мішані ліси»**

**2-га зупинка :
«Лісостеп»**

**3-тя зупинка :
«Степ»**

**4-та зупинка :
«Кримські гори»**

**5-та зупинка :
«Карпатські гори»**

- Отож, ми можемо вирушати у путь. Але на чому, як ви гадаєте?

**Немов жар-птиця,
По небу літає,
І повітря гаряче,
В себе він вбирає!**

1-ша зупинка "Мішані ліси".

Ми потрапили у зону мішаних лісів.

- Як ще називають цю зону?
- Де знаходиться ця зона?
- А зараз послухайте казку-загадку і відгадайте, яких рослин і тварин бачив Андрійко у лісі.

Казка – загадка

"Андрійко у дивному царстві природи"

На світанку зібрався Андрійко у невелику подорож. Гукнувши свого друга – собаку Бровка, вирушив хлопчик до лісу.

При вході у це дивне царство Андрійка зустрів старий і кремезний батько, що тисячі синів має, всім шапки справляє, а собі не має. А поряд стояла струнка дівчина у білокорому вбранні, яка навесні всіх напувала соком. Андрійко нахилився до землі і побачив ягідку, червону, солодку і пахучу, яка нагадувала полуницю.

Тільки захотів її покуштувати, як почув дивний спів невеликого птаха, що сидів на гілочці калини і витьохкував свою веселу пісеньку, наче справжній артист. У такт його пісні пролунав дрібний стукіт лікаря дерев. Андрійко йшов, зачарований красою.

Ой, - раптом скрикнув хлопчик, бо ледь не наступив на ще одного мешканця, який під пеньочком звився колючим клубочком клубочком.

А там у кущах хтось шугонув під ялинку. "Та це ж маленький, влітку сіренький, а взимку біленький," – подумав Андрійко. Бровко кинувся за ним, та враз грізно загарчав і настовбурчив шерсть. У гущавині підтюпцем пробіг сірий, що по полю блукає і ягнят шукає.

- Пора додому,
– сказав Андрійко
і радісно помахав
рукою мешканцям лісу.

Рушаємо далі.

У південній частині зони мішаних лісів значно тепліше і сухіше, ніж у північній. Умови для росту дерев стають все менш сприятливі. Поряд із лісами великі площі займають поля і луки. Поступово зона лісів переходить у

**зону
лісостепу**

2-га зупинка "Лісостеп"

Продовжити речення

- Зона лісостепу називається так тому, що ...
- У зоні лісостепу ростуть такі рослини ...
- Серед цих тварин лисиця, зубр, заєць, черепаха у зоні лісостепу не живе ...
- У зоні лісостепу добувають такі корисні копалини...
- У лісостеповій зоні людина веде наступну діяльність...

- Прямуюємо далі. Все рідше і рідше зустрічаються дерева. Ось перед очима розкинувся неосяжно великий край. Доки сягає око, видно лише небо і трави.
- В яку природну зону ми потрапили?

3-тя зупинка «Степ»

Гра «Лайк чи дизлайк»

- Зима в степу тепла, з великою кількістю снігу.
- Зона степів займає північну частину країни.
- В степах можна зустріти деркача і дрохву.
- Основне багатство степу – соснові ліси.

- Влітку в степу часто випадають дощі.
- Навесні в степу зацвітають тюльпани, фіалки, горицвіти, півонії.
- Тварини степу мають яскраве забарвлення.
- Багато степів розорані.
- У зоні степів знаходяться промислові міста Київ, Чернівці, Тернопіль.

В якій частині України найтепліший клімат?

4-та зупинка «Кримські гори».

Упізнай мешканців Кримських гір

Муфлон

Заєць - русак

Козуля

Їжак

Лисиця

Олень благородний

Дятел строкатий

Синиця чорна

■ Які ще гори є на території України?

5-та зупинка «Гори Карпати»

- У чорній скриньці знаходиться те, чим славляться Карпати, що там?

- Чим ще славляться Карпати?

- Довга і далека наша подорож.
- Тепер ви уже можете дати відповідь на питання "Чому така різноманітна природа України? Що впливає на цю різноманітність?"

***Клімат.
Розташування в різних
природних зонах.***

- Так, Бог наділив Україну красою і багатством. І ми повинні берегти це все, а ще й економно використовувати.

